

Університетська лекція: виклики сьогодення

Красюк Юлія Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»

Сільченко Марина Валеріївна

кандидат економічних наук, доцент

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені В. Гетьмана»

Анотація. Розглядаються засоби управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів під час вивчення нового навчального матеріалу (підготовка студента до лекції, спільна діяльність з викладачем безпосередньо на лекції, самостійна робота після лекції).

Ключові слова: відеоматеріал, лекція, опорний конспект лекції, навчально-пізнавальна діяльність, самостійна робота.

Сьогодні викладач вищої школи повинен гідно приймати один з найбільших викликів інформаційного суспільства — систематичне збільшення в геометричній прогресії обсягу даних, що потребують опрацювання. Слід чітко усвідомлювати: сучасного студента потрібно готувати до того, що в майбутньому фахівець для збереження власної функціональності на ринку праці повинен буде самостійно аналізувати та систематизувати великі обсяги абсолютно нових даних та на основі їх аналізу переосмислювати власну діяльність.

Із перших днів навчання студенти поставлені в такі умови, за яких значна частина навчального матеріалу повинна опрацьовуватися самостійно. Частка самостійної роботи студентів наразі може складати від третини до двох третіх загального обсягу навчальних годин, що відводяться на вивчення дисципліни. При цьому кількість лекційних годин практично кожної навчальної дисципліни зменшується з року в рік. Особливо у складному становищі знаходяться студенти першого курсу, оскільки більшість з них мають низький рівень сформованості навичок самостійної пізнавальної діяльності. Не вміючи ефективно організувати свою самостійну роботу, вони не справляються з повноцінним засвоєнням навчального матеріалу.

Тому актуальним завданням викладачів є пошук нових підходів до проведення лекцій та організації самостійної роботи першокурсників щодо опрацювання навчального матеріалу. При цьому головним психологічним критерієм управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів повинна стати узгодженість цієї діяльності з перспективою найближчого розвитку кожного студента та його індивідуальними особливостями.

Вирішуючи дане завдання при навчанні інформатики студентів різних спеціальностей автори трансформували сучасну лекцію з одностороннього монологу викладача, що супроводжуються детальним конспектуванням студентів, на рівноправний діалог викладача та студентів під час якого спільно визначаються актуальні проблеми та розв'язуються поставлені задачі. У результаті:

- навчально-методичний комплекс дисципліни був доповнений опорним конспектом лекцій [3, 4] та дистанційним навчальним курсом [1];
- була розроблена методика проведення лекцій, орієнтована на використання опорного конспекту та організацію самостійної пізнавальної діяльності студентів через використання елементів дистанційних технологій навчання (Рис. 1).

Використання такої технології забезпечило інтеграцію аудиторної та позааудиторної діяльності студентів, створюючи умови для ефективного функціонування комунікативного простору для спільної діяльності студентів з викладачем, в процесі якої реалізується траєкторія самоосвіти та саморозвитку кожного студента. Результати щорічного анкетування, що проводиться наприкінці вивчення інформатики, засвідчують підвищення мотивації навчальної діяльності студентів, що отримали можливість опрацьовувати

навчальний матеріал згідно з власним темпом самостійної пізнавальної діяльності та рівня навченості зі шкільного курсу інформатики.

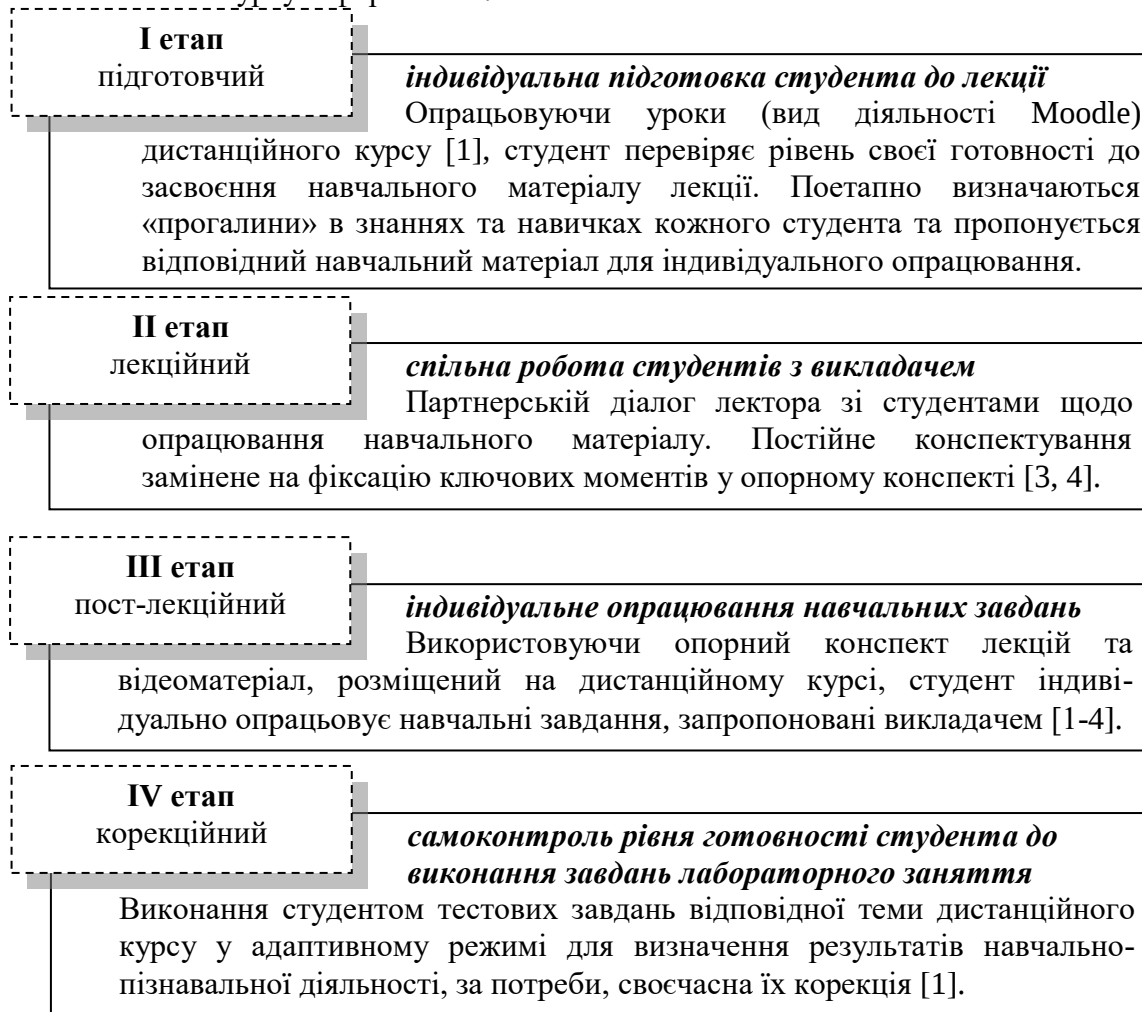

Рис. 1. Етапи організації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час опрацювання нового навчального матеріалу

Список використаних джерел

1. Інформатика [Електронний ресурс]: дистанційний курс Moodle для студентів економічних спеціальностей / М.В. Сільченко, Т.О. Кучерява, Ю.М. Красюк, Г.М. Супрунюк. – К.: КНЕУ, 2016. – Режим доступу: <http://do-m.kneu.kiev.ua/course/view.php?id=69>. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №72657 від 30.06.2017.
2. Красюк Ю.М. Використання тематичних відеолекцій в процесі організації самостійної роботи студентів / Красюк Ю.М., Сільченко М.В. // Інформаційні технології в культурі, мистецтві, освіті, науці, економіці та бізнесі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України; М-во культури України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Ч.2. – Київ : Видавничий центр КНУКіМ, 2016. – 311 с. – С. 275–283.
3. Красюк Ю.М. Опорний конспект лекцій як інтегруюча складова навчально-методичного комплексу з інформатики/ Красюк Ю.М. Сільченко М.В., Кучерява Т.О., Супрунюк // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(29), Issue: 57, 2015. – 88 p. – P. 29–34.
4. Сільченко, М.В. Опорний конспект з інформатики (у структурно-логічних схемах та прикладах). Освітні програми «Фінанси», «Міжнародний бізнес», «Міжнародна економіка» / М.В. Сільченко, Т.О. Кучерява – 7-ме вид., доп. і перероб. – К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 187 с. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №64794 від 05.04.2016.